

Jammerbugt Kommunes udbudspolitik

Godkendt i økonomiudvalget
den 17. august 2011
Planlægning og Styring

JAMMERBUGT
KOMMUNE

Indledning

Indledning

Jammerbugt Kommune har som overordnet mål at fastholde og udvikle kommunens serviceniveau samt skabe overskud og handlekraft til udvikling og nye initiativer, som gør det attraktivt at bosætte sig og investere i kommunen. Jammerbugt Kommune er derfor meget bevidst om kvaliteten i sine serviceydelser, men har samtidig fokus på, at kommunens opgaver løses til den bedst mulige pris.

Det er således hensigten, at kommunens service pr. skattekroner er så høj som mulig, uanset om opgaverne løses i kommunalt eller privat regi. Et af midlerne til at sikre dette mål er at udsætte opgavevaretagelsen for konkurrenceudsættelse gennem udbud.

Jammerbugt Kommunes udbudspolitik er resultatet af kommunens politiske og strategiske arbejde med konkurrenceudsættelse og udbud. Nærmere bestemt fungerer udbudspolitikken som et internt arbejdsredskab, der fastlægger kommunens principper og retningslinjer for udbud. Herudover sikrer udbudspolitikken, at borgere og potentielle leverandører har et kendskab til, hvilke retningslinjer der anvendes ved udbud af opgaver.

Tidligere var udbudspolitikken en del af Jammerbugt Kommunes servicestrategi, men som led i regeringens kvalitetsreform er det besluttet, at servicestrategien skal afløses af en kvalitetskontrakt og en udbudsstrategi. Det er således ikke længere et krav, at hver kommune udarbejder en udbudspolitik. I forbindelse med udarbejdelse af udbudsstrategien traf kommunalbestyrelsen beslutning om, at Jammerbugt Kommune forsat skal have en udbudspolitik, og at denne skulle opdateres. Dermed har kommunalbestyrelsen taget fornyet stilling til Jammerbugt Kommunes retningslinjer for arbejdet med udbud.

Udbudspolitikken dækker både udbud af drifts- og anlægsopgaver.

Udbudspolitikken gælder også for selvejende institutioner i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen bevilger et større anlægstilskud til selvejende institutioner – eksempelvis anlægsarbejder i en selvejende hal eller lignende.

Jammerbugt Kommunes udbudspolitik indeholder retningslinjer om følgende forhold i forbindelse med udbud:

- overordnede rammer
- valg af leverandør
- kravspecifikation
- udbudsform
- kontroludbud
- kvalitetsopfølgning
- faglige kompetencer
- medarbejderinformation og inddragelse
- klausuler og

- øvrige forhold

Udbudspolitikken blev vedtaget af økonomiudvalget på deres møde den 17. august 2011.

Hvor udbudspolitikken indeholder konkrete retningslinjer for kommunens arbejde med udbud, har Jammerbugt Kommunes udbudsstrategi til formål at skabe en fælles ramme for Jammerbugt Kommunes arbejde med at øge kvaliteten og effektiviteten gennem konkurrenceudsættelse og for information til borgerne herom. Udbudsstrategien skaber klarhed over kommunalbestyrelsens mål for konkurrenceudsættelse og om, hvilke initiativer kommunalbestyrelsen vil anvende for at nå dette mål. Dermed supplerer udbudsstrategien og udbudspolitikken hinanden.

Udover udbudspolitikken og udbudsstrategien findes "Administrationsgrundlag og –praksis for udbud og overdragelse af bygge- og anlægsopgaver i Jammerbugt Kommune". Formålet med disse retningslinjer er at sikre en ensartet opfattelse og belysning af, hvordan Jammerbugt Kommune skal forholde sig for at leve op til målsætningen og synliggøre delegering af kompetencen til at træffe beslutninger vedrørende udbud af bygge- og anlægsarbejder.

Udbudspolitikken

1. Overordnede rammer

Kommunalbestyrelsen har altid det overordnede ansvar for løsning af kommunens opgaver, uanset om opgaven er udbudt/udliciteret.

Ved udlicitering af en opgave overføres alene produktions- og personaleansvaret til den eksterne leverandør. Det overordnede ansvar ligger fortsat hos kommunen som bestiller. Ligeledes påhviler kontrol- og opfølgingsansvaret altid kommunen.

Det er således kommunalbestyrelsen, der har det politiske ansvar for at fastlægge niveau og indhold af serviceydelserne mv., og for at sikre, at ydelserne tilvejebringes indenfor lovgivningens rammer - og på det fastsatte niveau. Det er dermed også kommunalbestyrelsens ansvar at undgå, at udbuddet resulterer i utilsigtede kvalitets- eller serviceforringelser.

Eksterne leverandører skal derfor forpligtiges til at efterleves kommunens krav om, at brugeren mødes med respekt, ligeværdighed, dialog og tillid. Nøgleordene er åbenhed og dialog, kvalitet og udvikling, samt konkurrencens udfordring.

Myndighedsopgaver kan ikke gøres til genstand for privat opgaveløsning, med mindre der i lovgivningen specifikt er åbnet mulighed for det, og vil derfor som udgangspunkt ikke blive udbudt.

Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for opgaveløsningen

Myndighedsopgaver

Herudover kan der yderligere i lovgivningen være fastsat specifikke begrænsninger for udlicitering af opgaver, som ikke er myndighedsopgaver.

Der vil dog som udgangspunkt være udbudspligt iht. EU-udbudsdirektiverne, for indkøb af varer eller ved køb af tjenesteydelser, som kommunen ikke selv kan varetage, såfremt de tærskelværdier, der er nævnt i direktiverne, er overskredet.

Opgavers egnethed til udbud

Overvejelser og vurderinger af, hvorvidt en opgave bør udbydes/udliciteres, sker både generelt i forbindelse med kommunalbestyrelsens arbejde med budgetplanlægning og budgetopfølgning og konkret i forbindelse med opståede behov/muligheder.

Initiativret/-pligt

Initiativet til at udbyde en opgave udgår typisk fra et fagudvalg, som nævnt evt. i forbindelse med budgetudarbejdelsen. Men helt generelt gælder selvfølgelig, at pligten til at overveje, hvor udbud/udlicitering med fordel kan anvendes, påhviler hele det politisk-administrative niveau.

Ansvar for den praktiske gennemførelse af en udbudsproces

Ansvar for at gennemføre udbudsproceduren påhviler i praksis det fagudvalg, som varetagelsen af den pågældende opgave hører under. Administrationen sikrer, at de sædvanlige regler for bevillingssager overholdes. Administrationen sikrer, at regler er overholdt og gennemfører udbudsproceduren med behørig inddragelse af nødvendig ekspertise.

Gennemførelsen skal så vidt muligt ske i samarbejde med relevante fagpersoner, som besidder praktisk viden og erfaring indenfor udbuddenes genstand, hvad enten der er tale om bistand fra interne fagfolk eller om ekstern konsulentbistand. Her vil også medarbejderrepræsentanter eller berørte medarbejdere og MED-udvalg blive inddraget i såvel processen omkring nye tiltag som processen for det konkrete udbud.

Er der tale om, at flere fagudvalg er involveret eller beslutningerne har personalemæssige konsekvenser i form af personalereduktioner eller virksomhedsoverdragelse af kommunale medarbejdere, træffes de overordnede beslutninger af Kommunalbestyrelsen.

Krav til produktionen

Kommunen stiller høje krav til produktionen af ydelser, både hvor opgaverne varetages i kommunen, og hvor de udføres af private virksomheder for kommunen. Medarbejderne skal sikres et udfordrende og sundt arbejdsmiljø, hvad enten produktionen foregår internt eller eksternt.

Opgaveløsningen skal foregå på et miljømæssigt bæredygtigt grundlag uanset om opgaven løses eksternt eller internt. Ved udformning af kravspecifikation og udvælgelses-/tildelingskriterier skal der således drages omsorg for, at de miljømæssige forhold er tilgodeset såvel i relation til produktionsforhold som i relation til materialevalg.

Udfordringsret

De tidligere regler om servicestrategi og udbudspolitik blev suppleres af en bestemmelse om udfordringsret, der giver private ret til at udfordre kommuner ved at komme med tilbud på udførelse af konkrete opgaver.

Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at sammenligne tilbudet fra en udfordring med kommunens egen udførelse af opgaven. Kommunalbestyrelsen skal beslutte, om opgaven skal varetages af kommunen eller løses af andre (for eksempel udfordreren)

Ifølge § 62 a i Styrelsesloven kan kommunen udfordres af en privat leverandør af en opgaveløsning. Kommunen kan udfordres på et specifikt arbejdsområde, som kommunen selv udfører, men hvor pågældende private leverandør ønsker at løse opgaven. Når en privat virksomhed/leverandør henvender sig til kommunen med det formål at udfordre kommunens opgavevaretagelse, har kommunen pligt til at behandle udfordringen.

Når kommunen har modtaget en udfordring – et konkret tilbud – skal kommunalbestyrelsen forholde sig til, om kommunen vil modtage dette tilbud eller fortsætte med at løse opgaven selv.

Udvælgelseskriterier

2. Valg af leverandør

Det skal i alle sager vurderes hvilke krav, der skal stilles til tilbudsgiverens formåen. Vurderingen tager udgangspunkt i de krav, der er opstillet i EU's udbudsdirektiv om køb af varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsopgaver.

Krav til tilbudsgiverens formåen stilles i både udbud med prækvalifikation som i offentlige udbud og i alle andre tilfælde, hvor kommunen skal indgå aftale med en ekstern leverandør.

I de tilfælde, hvor der er tale om et udbud med en prækvalifikationsfase, skal det anføres, hvilke udvælgelseskriterier der anvendes.

Ved et hvert udbud skal det ved offentliggørelsen fremgå, hvilket tildelingskriterium, der er gældende for udbudsforretningen.

Tildelingskriterier

I kriterierne for tildeling af opgaven fastlægges hvilke forhold der er afgørende i det konkrete udbud for at vinde dette. Kommunen kan vælge mellem to typer tildelingskriterier:

- den laveste pris, eller
- økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Ved anvendelse af tildelingskriteriet "det økonomisk mest fordelagtige tilbud" skal kommunen udover prisen, fastsætte de delkriterier, som kommunen skønner bedst egnet til at identificere det økonomisk mest fordelagtige tilbud til det aktuelle udbud. Dette kunne omfatte elementer som kvalitet, teknisk værdi, arbejdsmiljøforhold,

miljø, leveringsfrist, personaleforhold o.l. Delkriterierne skal prioriteres og vægtes.

Hvor der er politiske vedtagelser eller retningslinier for specifikke områder, skal disse være en del af udbudsmaterialet.

Yderligere krav til leverandører

Kommunen har den grundlæggende holdning, at der principielt bør stilles samme krav til de eksterne leverandører, som skal udføre opgaver for kommunen, som kommunen hidtil selv har stillet/opfyldt under opgaveudførelsen i offentligt regi. Politikken skal således virke som et styringsredskab til at fastholde og videreføre de holdninger, kommunen har også i forhold til eksterne leverandører

Det betyder, at de politikker og holdninger, som Jammerbugt Kommune har besluttet så vidt muligt også iagttages ved udbud/udlicitering. De krav, som kommunen stiller til sig selv i forbindelse med opgaveløsningen, bør også gøres gældende overfor eksterne leverandører, hvor dette er muligt og formålstjenligt.

Arbejds miljø

I henhold til arbejdsmiljølovens § 33 a skal udbyder – hvis opgaven fremover skal udføres af en anden virksomhed end udbyder selv – sikre sig, at arbejdet tilrettelægges sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det indebærer, at udbyder skal sørge for, at udbudsmaterialet tager hensyn til sikkerheden og sundheden ved opgavens udførelse. Udbyderen skal desuden sørge for, at udbudsmaterialet indeholder de relevante oplysninger om særlige, væsentlige arbejdsmiljøforhold, der er forbundet med at udføre arbejdet. Endelig skal udbyderen medvirke til, at den nye arbejdsgiver udfører opgaven i henhold til arbejdsmiljøloven.

Personaleforhold

Anvendelsen af udbud/udlicitering skal ske under iagttagelse af de nødvendige personalepolitiske hensyn.

Lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse lov nr. 710 af 20. august 2002 med eventuelle senere ændringer finder i videst muligt omfang anvendelse, når kommunen overdrager arbejdsopgaver, der er omfattet af loven. Det vurderes i den enkelte situation om medarbejderne skal være beskyttet efter loven dvs. i den relevante indeværende overenskomstperiode eller om beskyttelsen skal være i kontraktperioden.

Ved overdragelse af en virksomhed til en ekstern leverandør er kommunen ifølge Virksomhedsoverdragelsesloven forpligtet til at informere og forhandle i forbindelse med eventuelle medarbejders overgang til privat leverandør. Disse forpligtigelser skal overholdes ved udbud, hvor virksomhedsoverdragelsesloven finder anvendelse.

Informationsforpligtelsen omfatter om:

- årsagen til overdragelsen

- tidspunkt og dato for overdragelsen
- de juridiske, økonomiske og sociale følger for lønmodtagerne
- eventuelle foranstaltninger for lønmodtagerne

Medarbejderne har også ret til information og ret til at blive hørt om virksomhedens forhold.

Kravene til leverandøren skal fremgå af udbudsmaterialet og indarbejdes i en eventuel kontrakt med leverandøren.

Leverandøren skal ved overtagelse af personale indgå i de kommunale kollektive overenskomster og lokalaftaler, indtil disse udløber eller opsiges i overensstemmelse med opsigelsesbestemmelserne.

I det omfang Jammerbugt Kommune på det pågældende område stiller krav til sig selv med hensyn til straffeattest o. lign. stilles tilsvarende krav til leverandørerne.

3. Kravspecifikation

Opgaverne udbydes med det politisk fastsatte serviceniveau og udbudsmaterialet skal afspejle dette serviceniveau.

Ved enhver form for udbud skal udbudsmaterialet indeholde en specifikation af den udbudte opgave, så udbudsforretningen kan gennemføres under størst mulig og gennemsigtig konkurrence, og således at potentielle tilbudsgivere har en realistisk mulighed for at afgive tilbud. Specifikationen skal udformes således, at tilbudsgivere afgiver sammenlignelige tilbud.

Indholdet

Specifikationen skal derfor blandt andet indeholde

- oplysninger om omfanget og afgrænsningen af den udbudte opgave
- oplysninger om tekniske, kontraktmæssige, kvalitets- og kvantitetsmæssige krav, arbejdsmiljøforhold, eventuelle krav til leverandøren om at skulle løfte et socialt ansvar, tidsfrister og kontraktperiodens længde. Der skal i den forbindelse så vidt muligt anvendes standardiserede krav, normer og specifikationer.

Kravspecifikationen godkendes efter de fastsatte retningslinier.

Når det besluttes at udbyde en opgave, skal det samtidigt sikres, at udbuddet medfører en åben, effektiv og fair konkurrence. Samtidig har kommunen ansvaret for, at den udbudte opgave bliver løst bedst muligt i forhold til de opstillede krav til kvalitets- og serviceniveau.

Kriterier

4. Udbudsform

Følgende tre kriterier knyttes til valget af udbudsform:

- udbudsformen skal være gennemsigtig
- udbudsformen skal maksimere de relevante tilbud
- udbudsformen skal minimere de administrative følgeomkostninger

De mest anvendelige udbudsformer er offentligt udbud, begrænset udbud. Andre former er udbud efter forhandling og projektkonkurrencer.

Offentligt-privat samarbejde

Et offentligt-privat samarbejde vil kunne ske i selskabsform inden for rammerne af lov nr. 548 af 8. juni 2006 om kommuners udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber.

Det er fastlagt, at kommunerne har adgang til at forsyne sig selv med varer og tjenesteydelser fra et særskilt selskab, i det omfang kommunalbestyrelsen finder, at der herved sker den bedste udnyttelse af de kommunale ressourcer.

Det er endvidere fastlagt, at kommunerne lovligt kan sælge biprodukter, der opstår som naturlig følge af lovlig kommunal virksomhed under forudsætning af, at salget sker til markedspris.

Herudover kan kommuner i særlige tilfælde lovligt varetage såkaldt accessorisk virksomhed og deltage i en virksomhed, der principielt ikke er en kommunal virksomhed, men som knytter sig til en lovlig kommunal opgave på en sådan måde, at det vil være urimeligt ikke at give kommunen adgang til at udføre opgaven.

Overordnet set kan det fastlås, at kommunerne ifølge de almindelige retsgrundsætninger om kommunernes opgavevaretagelse som udgangspunkt ikke kan udføre opgaver for andre offentlige myndigheder eller virksomheder eller deltage i andre virksomheder end sådanne som varetager kommunens egen forsyning, medmindre der foreligger særlig hjemmel herfor.

En kommunes deltagelse i offentlige / private selskaber skal således enten have hjemmel i de såkaldte "kommunalfuldmagtsregler" eller have hjemmel i særlig lovgivning.

Reglerne for i hvilket omfang en kommune kan involvere sig i offentlige eller private selskaber er forskellige afhængigt af med hvilken hjemmel den pågældende virksomhed udfører sin aktivitet.

Offentligt-privat samarbejde kan foregå under andre aftaleformer end ved selskabsdannelse:

- Partnerskaber
Der er her tale om en samarbejdsrelation, som typisk anvendes ved udbud, hvor kravspecifikationen er relativt løs, og hvor

samarbejdsforholdet mellem udbyder og leverandør er baseret på dialog, fleksibilitet og tillid.

Et partnerskab behøver ikke at bero på en selskabsdannelse, men der skal som minimum være fælles værdier og mål, fælles handlingsønsker og fælles styringsenhed, for at det kan udvikle sig og betegnes som et partnerskab.

- **Firmatisering**
Den sidste ramme for markedsafprøvning der skal nævnes er firmatisering. Der forstås herved, at medarbejdere danner et selskab, der varetager de opgaver, de selv varetog, da de var ansat i kommunen.

Den, der har kompetencen, afgør hvilken udbudsform, der er mest hensigtsmæssig ved konkrete opgaver under hensyn til konkurrenceaspektet. Udbud efter forhandling kan alene ske i ganske særlige tilfælde.

5. Kontrolbud

Kommunen afgiver altid kontrolbud, hvis opgaven udføres af kommunen indtil udbudet foretages. I andre tilfælde træffer byrådet konkret beslutning om kontrolbud.

De direkte involverede medarbejdergrupper inddrages i arbejdet med udarbejdelse af kontrolbud.

De medarbejdere og ledere, der medvirker ved udformningen af udbudsbetingelserne, må på grund af inhabilitet ikke deltage i udarbejdelsen af kontrolbud.

Formål

Formålet med kontrolbud er primært at udvikle den kommunale organisation til konkurrencesituationen, men også at skabe et grundlag for vurderingen af, om en udbudt opgave løses bedst i eget regi eller i eksternt regi.

Tilrettelæggelse

Udbudsforretningen skal tilrettelægges således, at den ikke indebærer en konkurrenceforvridende fortrinsstilling for hverken eksterne bud eller et eventuelt kontrolbud.

Viser det sig, ved sammenligning mellem de eksterne tilbud og kontrolbuddet, at kontrolbuddet er henholdsvis billigere eller økonomisk mest fordelagtig, udarbejdes en kontrakt om udførelse af opgaven i eget regi i overensstemmelse med kontrolbuddet.

Reglerne for omkostningskalkulationerne tager udgangspunkt i rammen for hvordan kontrolkalkulationer foretages og fremgår af Budget- og regnskabssystem for kommuner (1. januar 2007) i kap. 9: Vejledning om omkostningskalkulationer.

6. Kvalitetsopfølgning

Brugernes oplevelse af kvalitet er afgørende for om en udlicitering er vellykket. Det er således vigtigt, at brugerne har viden om det fastsatte serviceniveau og sikres indsigt i opgavevaretagelsen.

Der skal i kontraktperioden løbende foretages opfølgning/kontrol i relation til kontrakten. Kontrollen skal foretages i relation til leverandøren, uanset om denne er ekstern eller intern.

Det tilstræbes, at kontrollen foregår i et samarbejde og i en konstruktiv dialog med leverandøren.

Ansvaret for kontrollen

Kommunen har det overordnede ansvar for at kontrollere, at opgaven udføres efter de lovkrav, der måtte være, og efter de beslutninger, som kommunen har truffet om opgaveløsningen, herunder kravene i udbudsmaterialet og kontrakten. Dvs. at kommunen - uanset om en opgave udliciteres eller løses i eget regi - har ansvaret for opgavernes service, kvalitet og finansiering overfor omverdenen. Kommunen kan ikke skyde ansvaret over på en mulig ekstern leverandør.

Kvalitetskontrollen skal

- sikre at kommunen kan leve op til sit ansvar for løsning af opgaven og med den ønskede kvalitet
- ikke gå videre, end hvad formålet og opgavens omfang, størrelse og karakter i øvrigt tilsiger for ikke at fordyre opgaveløsningen.

Indholdet

For at sikre at kvaliteten lever op til de forventninger og krav, der er opstillet i udbudsmaterialet, bør kontrakten med leverandøren indeholde nærmere regler for leverandørens oplysningspligt og kommunens adgang til at føre tilsyn og kontrol med opgaveløsningen.

Kvalitetssikringen kan enten tilrettelægges ved

- at kommunen selv ønsker at udføre kontrollen, eller
- at der sættes krav til leverandørens egenkontrol, eller
- at kommunen og leverandøren kontrollerer kvaliteten i fællesskab.

Det kan også være formålstjenstlig, at der udarbejdes hensigtserklæringer eller mål for, hvordan kommunen forventer, at leverandøren skal indgå i et løbende samarbejde.

Brugerne skal i videst muligt omfang inddrages i denne kontrol -/ opfølgningsfase, f.eks. via regelmæssige brugerundersøgelser. Der skal allerede ved udarbejdelsen af udbudsmaterialet gøres overvejelser om indholdet af disse brugerundersøgelser, og tages stilling til, hvordan de skal anvendes i relation til leverandøren, herunder skabe mulighed for i fornødent omfang at ændre i ydelserne.

Misligholdelse

En kontrakt er misligholdt, hvis ydelsen ikke præsteres i overensstemmelse med kontraktens krav til kvalitet, tid m.v.

I kontrakten kan kommunen nærmere definere, hvad der anses for misligholdelse, og hvad der betragtes som en væsentlig misligholdelse. Formålet er at kommunen overfor leverandøren fremhæver hvilke kontraktforpligtelser, der særligt lægges vægt på.

Anvendelse og omfang af misligholdelsesbeføjelser aftales mellem parterne i kontrakten i det omfang, det er nødvendigt og hensigtsmæssigt for kommunen for at kunne opnå den ønskede kvalitet af ydelsen.

7. Faglige kompetencer

Gennemførelse af en udbudsforretnings forskellige faser tager tid og stiller krav til ledelsens og medarbejdernes kvalifikationer. Hvis den tilstrækkelige tid eller kompetence ikke findes, overvejes inddragelse af ekstern konsulent i udbudsfasen.

Udførelsesfasen stiller på samme måde krav til de faglige kvalifikationer inden for de respektive fagområder, således at udførende mandskab eller den faglige leder af arbejdet har relevant viden og erfaring i at udføre det pågældende arbejde.

8. Medarbejderinformation og inddragelse

I hele udbudsforløbet informeres og inddrages de berørte medarbejdere i processen, så et godt samarbejds-klima sikres i hele processen.

De lokale MED-udvalg skal inddrages i god tid inden der træffes beslutning om at udbyde en opgave hvis der er tale om udlicitering af driftsopgaver, som varetages af kommunale medarbejdere.

De lokale MED-udvalg skal informeres om og have mulighed for at drøfte de arbejds- og personalemæssige konsekvenser af et eventuelt udbud. Medarbejdernes relevante synspunkter og forslag skal indgå i grundlaget for beslutningen om et udbud.

Eventuel overgang af medarbejdere til privat leverandør

I de tilfælde hvor kommunen overdrager arbejdsopgaver, der er omfattet af loven, til at skulle løses af en ekstern leverandør, vil medarbejdernes rettigheder være reguleret af Lov om lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse ("virksomheds-overdragelsesloven").

I tilfælde af, at en opgave efter udbud overdrages til en privat leverandør med deraf følgende medarbejderovergang, vil Jammerbugt Kommune i god tid inden overdragelsen informere det berørte personale. Kommunen vil desuden optage eventuelle forhandlinger med tillidsrepræsentanter for de berørte medarbejdere med henblik på at afklare medarbejdernes kommende situation.

Det anføres i udbudsmaterialet, om medarbejderne er omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven, for at tilbudsgiverne får reel mulighed for at indregne det i omkostningerne i forbindelse med deres tilbud.

Kommunen har besluttet, at hvis der foreligger begrundet tvivl om, hvorvidt en udbuds/udliciteringsforretning er omfattet af virksomhedsoverdragelseslovens anvendelsesområde, vil kommunen under alle omstændigheder anvende lovens beskyttelsesregler i forhold til medarbejderne.

I tilfælde heraf skal leverandøren i sådanne tilfælde garantere, at medarbejderne ikke oplever en lønnedgang, uanset om medarbejderens overenskomstmæssige forhold ændres i den periode, hvor opgaven løses eksternt.

Tjenestemandsansatte

Endelig er det besluttet, at hvis et udbud medfører udlån af tjenestemænd, skal der altid foretages en konkret vurdering af, om det er hensigtsmæssigt, at den eksterne arbejdsgiver pålægges at betale løbende bidrag til dækning af fortsat optjening af "tjenestemandsydelser".

Ved overdragelse af personale i forbindelse med et udbud, sikrer kommunen altid, at kontraktshaveren er forpligtet til at meddele relevante personaleoplysninger enten regelmæssigt eller ved genudbud af opgaven, så kommunen til enhver tid har de fornødne oplysninger for at kunne beskrive et fornyet udbud og dets genstand i forhold til nye tilbudsgivere.

Det angives i udbudsmaterialet, hvilke overdragelsesvilkår der skal gælde i forhold til medarbejdere.

Anvendelse af klausuler

9. Klausuler

Udbudsreglerne giver mulighed for, at der i forbindelse med udbud kan tages hensyn til en række aspekter ved at opstille vilkår for opgavens udførelse. Dette betegnes som klausuler.

Nedenfor præsenteres en række klausuler, der som udgangspunkt skal indarbejdes i udbudsmaterialet. Nærmer bestemt er der tale om følgende klausuler:

- **Personaleforhold:** Som udgangspunkt skal klausulen om personaleforhold fokusere på de områder, som kommunens egen personalepolitik har som indsatsområder herunder en sygdomspolitik, ligestilling af personer med forskelligt køn eller etnisk oprindelse og integrering af ledige på arbejdsmarkedet. Herudover skal der tages stilling til bestemmelser om oprettelse af uddannelses-/praktikpladser, bestemmelser om forebyggelse af fysiske/psykiske arbejdsskader/nedslidning, forhold der sikrer tilknytning til arbejdsmarkedet for personer med længere sygdomsforløb etc.

- Miljøforhold: eksempelvis bestemmelser om anvendelse af økologiske produkter og sprøjtemidler
- Arbejdsklausuler: eksempelvis bestemmelser om overenskomstforhold, børnearbejde og arbejdsmiljø
- Ethiske forhold: eksempelvis dyrevelfærd.

I hvert udbud skal det overvejes, om der er klausuler, der ikke er relevante at indarbejde i udbudsmaterialet. Der væsentlig forskel på typerne af udbud (indkøb, konsulentydelse, bygge- og anlægsprojekter, driftsopgaver etc.), hvorfor klausulerne ikke altid vil være relevante. I den forbindelse bør det også overvejes, hvilke konsekvenser klausulerne kan få for antallet af tilbud samt kvaliteten af tilbuddene.

I alle væsentlige udbud forelægges udbudsmaterialet - herunder de indarbejdede klausuler - det relevante politiske fagudvalg, som tager politisk stilling til inddragelse af klausulerne.

10. Øvrige forhold

Leverandøren skal opfylde Jammerbugt Kommunes retningslinier vedrørende skyldneres deltagelse i kommunens udbud.